

The image features a high-contrast silhouette of a person wearing a top hat, shown in profile from the side. The person's head is tilted slightly downwards. In the lower right foreground, a hand is shown holding a vintage-style microphone. The background is a plain, light color, creating a stark contrast with the dark silhouettes. The text is centered in the lower half of the image, overlaid on the silhouette of the person's neck and the microphone.

Z ČEHO SE VLASTNĚ
SKLÁDÁ PÍSEŇ?

OD MALIČKOSTÍ KE
SKVĚLÝM NÁPADŮM

Motiv, téma

Motiv

- **krátký** ucelený hudební **úryvek**
- nejčastěji **1-2 takty**
- melodická i harmonická složka, **nejdůležitější RYTMUS**

Téma

- ucelená několikataktová **hudební myšlenka**
- **asi 8 taktů** (případně více nebo méně)
- **někdy** může být **složeno z motivu** (opakování)

Další pojmy

Figura

- je útvar podobný motivu, který se někdy až mechanicky opakuje beze změny rytmu, jen s malými obměnami melodické linie.

Pasáž

- sled tónů ve stupnicovém postupu nebo v akordických rozkladech, případně v postupu drobných figur.

Práce s motivem a tématem

- **obměňuje motivy a témata**
  - **změny vzdáleností tónů** - intervalů (prima, sekunda...)
  - **obměny melodické linie a rytmu**
    - račí postup
    - obohacení, zjednodušení
- **obměny rytmu - prodloužení** nebo **zkrácení**

VĚTA - "VÍC NEŽ PÁR SLOV"

Věta

- **samostatná skladba nebo část cyklu**
  - (např. symfonie má 4 věty, koncert 3 věty apod.)
- **drobný samostatný hudební útvar**
  - **nejčastěji 4-8 taktů**
  - *(celý nebo poloviční závěr)*

Věta může být:

- A. periodická (lze ji rozdělit na 2 části - polověty)
- B. neperiodická

Dvojvětí, trojvětí, perioda, dvojperioda...

Skladby nebo jejich části často **vznikají např.:**

- jednotlivé **věty se různým způsobem spojují** nebo se s nimi určitým způsobem pracuje a **vznikají** tak větší celky - **úseky skladby**.

Přířazení

- *vzniká dvojvětí, trojvětí atd., kde jednotlivé věty jsou víceméně samostatné a končí obvykle celým závěrem (tonikou).*

Podřazení

- *vzniká perioda a dvojperioda.*

Předvětí, závětí, závěr...

Perioda

- "**spojení dvou** spřízněných **vět v jeden celek**"
- **1. věta** se pak nazývá **předvětí** - končí většinou tzv. polovičním závěrem
- **2. věta** se nazývá **závětí** - končí většinou tzv. celým závěrem
  - *poloviční závěr "je jakoby neukončený" dalo by se přirovnat k situaci, kdy přestanete zpívat uprostřed sloky písně - každý očekává, že skladba bude ještě nějak pokračovat*
  - *celý závěr působí uzavřeně - "pokud dozpíváte sloku do konce, bude působit ukončeně"*

A CO BĚŽNÁ PÍSNÍČKA?

- Čím by měla (nebo mohla) začít?
- Která část písničky se téměř vždy opakuje?
- Která část mívá většinou rozdílný text, podle toho, ve které části písničky se nacházíme?
- Je nápěv jednotlivých částí písničky většinou stejný nebo ne?
- Co může být (většinou) uprostřed písničky?
- Co může být na konci písničky?

Struktura písně

- **předehra** (úvod)
- **1. sloka**
- **refrén**
- **2. sloka (nový text)**
- **refrén** (většinou **stejný text**)
- **mezihra**
- **3. sloka**
- **refrén**
- **dohra**

Některé písně mají např. pouze 2 sloky a žádnou mezihru nebo více slok s více mezihrami.

Můžeme se setkat i se dvěma refrény, které jsou pak rozdílné (ve zpěvnících nejčastěji označované typicky jako refrén 1 a refrén 2...

Některé hodně složité písně mohou mít i rozdílné nápěvy slok nebo mohou obsahovat delší mezihry a poskytovat prostor např. pro sóla jednotlivých nástrojů apod.